

Kažkur Afganistane ar kitoje panašioje vietoje

Kambarėlis mažas. Keturkampis. Slegiantis, nors sienos šviesios, žalsvai melsvos, o dvi užuolaidas puošia paukščiai keliauninkai, išskleistais sparnais sustingę geltoname ir mėlyname danguje. Užuolaidos skylėtos, pro jas prasiskverbę saulės spinduliai krinta ant išblukusių kilimo dryžių. Kambario gale – dar viena užuolaida. Žalia. Be jokių raštų. Ji slepia užkaltas duris. Arba sandėliuką.

Kambarėlis tuščias. Jokių puošmenų. Tik ant sienos, tarp dviejų langų, kabo jataganas, o virš jo – ūsuoto vyro nuotrauka. Jam apie trisdešimt metų. Plaukai garbanoti. Veidas kvadratinis, iš abiejų pusių

suskliauštas rūpestingai pakirptomis žandenomis. Juodos akys blizga. Jos mažos, atskirtos į erelio snapą panašios nosies. Vyras nesijuokia, bet atrodo taip, lyg tramdytų juoką. Dėl to jo išraiška keista, sakytum, jis šaiposi iš to, kuris į jį žiūri. Nuotrauka nespaltvota, mėgėjiškai nudažyta blankiais atspalviais.

Priešais šią nuotrauką, palei sieną, ant raudono čiuožinio, patiesto ant žemės, guli tas pats vyras, tik jau įmetėjęs. Jis su barzda. Žilstelėjusia. Sulysęs. Per daug. Vien oda ir kaulai. Išblyškęs. Susiraukšlėjęs. Nosis dar panašesnė į erelio snapą. Jis ir dabar nesijuokia. Tik toji keista išraiška tebėra pašaiپی. Jo burna praverta. Akys dar mažesnės, įkritusios į orbitas. Žvilgsnis įsmeigtas į lubas, tarp aiškiai matomų, pajuodusių, trūnijančių sijų. Bejėgės rankos ištiestos palei šonus. Po permatoma oda lyg uždusę kirminai aplinkui išsikišusius griaučių kaulus rangosi venos. Ant kairiojo riešo – mechaninis laikrodis, ant bevardžio piršto – vestuvinis aukso žiedas. Dešinės rankos linkyje kateteris lašina bespalvį skystį iš plastikinio maišelio, kabančio ant sienos tiesiai jam

virš galvos. Jo kūną dengia ilgi mėlyni marškiniai išsiuvinėta apykakle ir rankogaliais. Nejudančios it pagaliai kojos užklotos balta purvina paklode.

Kilnodamasi vyro kvėpavimo ritmu, jam ant krūtinės, ties širdimi, guli ranka, moters ranka. Moteris sėdi. Sulenktomis kojomis remiasi į krūtinę. Galvą įkniaubusi tarp kelių. Ilgi juodut juodutėliai plaukai dengia krūpčiojančius pečius, atkartodami tolygius rankos judesius.

Kitoje rankoje, kairėje, ji laiko ilgą juodą rožinį. Varsto jo karoliukus. Tylėdama. Iš lėto. Tuo pačiu ritmu, koku krūpčioja pečiai. Arba tokiu pačiu, koku kvėpuoja vyras. Ji įsisupusi į ilgą suknelę. Purpurinę. Jos rankogalius ir apačią puošia kuklios javų varpos ir gėlės.

Ranka pasiekama, atversta priešantraštiniame puslapyje, ant aksominės pagalvėlės guli knyga, Koranas.

Pravirksta mergaitė. Ji ne šitame kambaryje. Gal gretimame. Arba koridoriuje.

Moters galva sujuda. Alsiai. Pakyla nuo kelių.

Moteris graži. Pačiame kairės akies kamputyje mažas randelis, šiek tiek siaurinantį vokų kraštą, teikia žvilgsniui keisto nerimo. Putlios, sausos, išbalusios lūpos tyliai, lėtai šnabžda tuos pačius maldos žodžius.

Pravirksta kita mergaitė. Atrodo, ji arčiau už pirmąją, veikiausiai už durų.

Moteris atitraukia ranką vyrui nuo krūtinės. Atsistoja ir išeina iš kambario. Jos išėjimas nieko nekeičia. Vyras vis dar nejuda. Ir toliau tyliai lėtai kvėpuoja.

Išgirdusios moters žingsnius, mergaitės nutyla. Moteris būna su jomis ilgai, kol namas ir pasaulis išstirpsta lyg šešėliai ir nugrimzta į miegą; paskui grįžta. Vienoje rankoje – baltas buteliukas, kitoje – juodas rožinis. Ji atsisėda šalia vyro, atkemša buteliuką ir pasilenkusi įvarvina du lašus vaistų jam į dešinę akį ir du lašus į kairę. Nepaleisdama rožinio. Ir nenustodama jo varstyti.

Saulės spinduliai skverbiasi pro geltonų ir mėlynų užuolaidų dangaus skylutes, glosto moteriai nugarą ir pečius, tebesikilnojančius tuo pačiu ritmu, kokiu jai tarp pirštų slysta rožinio karoliukai.

Toli, kažkur mieste, sprogs bomba. Ji baisi, galbūt sugriauna kelis namus, kelias svajones. Pasigirsta atsakomieji smūgiai. Atkirčiai drasko slogią vidurdienio tylą, drebina stiklus, bet nepažadina vaikų. Smūgiai kuriam laikui – vos dviem rožinio karoliukams – sustingdo moters pečius. Ji įsideda į kišenę lašų buteliuką. *Al-Qahhâr**, sumurma. *Al-Qahhâr*, pakartoja. Kartoja tai sulig kiekvienu vyro atsikvėpimu. Ir sulig kiekvienu žodžiu praleidžia pro pirštus rožinio karoliuką.

Rožinio vėrinys pasibaigia. Devyniasdešimt devyni karoliukai. Devyniasdešimt devyni *Al-Qahhâr*.

* Viešpats, vienas iš Alacho vardų (čia ir toliau – *vert. past.*).

Moteris atsitiesia, vėl atsisėda ant čiužinio vyro galvūgalyje ir uždeda dešinę ranką jam ant krūtinės. Tada pradeda antrą rožinio ratą.

Dar kartą ištarusi devyniasdešimt devintą *Al-Qahhâr*, ji paslenka ranką vyrui nuo krūtinės prie kaklo. Jos pirštai panyra į tankią barzdą ir pasilieka ten vieną ar du atsikvėpimus. Paskui ji juos ištraukia, uždeda ant lūpų, paglosto nosį, akis, kaktą ir vėl panardina į vešlius purvinus plaukus. „Ar jauti mano ranką?“ Persisukusi ji pasilenkia prie jo ir pažvelgia į akis. Jokio ženklų. Prikisha ausį jam prie lūpų. Jokio garso. Veidas toks pat klaikus: burna pražiota, akys stebėjimo į pajuodusias lūpų sijas.

Ji dar kartą pasilenkia ir sušnibžda: „Dėl Alacho, duok ženklą, pasakyk, kad jauti mano ranką, kad esi gyvas, kad grįžti pas mane, pas mus! Tik ženklą, mažytį ženklą, kad suteiktum man jėgų, tikėjimo.“ Moters lūpos dreba. „Nors žodelį... – maldauja jos, slysdamos ir liesdamos vyro ausį. – Tikiuosi, tu mane bent jau girdi.“ Jos galva nusvyra ant pagalvės.

„Man sakė, kad po dviejų savaitių tu galėsi judėti, rodyti ženklus... Bet štai jau trys savaitės... ar beveik trys. Ir vis dar nieko!“ Ji apsiverčia ir atsigula ant nugaros. Jos žvilgsnis nuklysta ten, kur stebeilija vyro akys, kažkur tarp pajuodusių trūnijančių sijų.

Al-Qahhâr, Al-Qahhâr, Al-Qahhâr...

Moteris lėtai atsisėda. Su neviltimi žiūri į vyrą. Vėl uždeda ranką jam ant krūtinės. „Jei gali kvėpuoti, tai gali ir sulaikyti kvėpavimą, ar ne? Sulaikyk jį!“ Nubraukusi plaukus jam ant pakaušio, prašo: „Sulaikyk tik kartelį!“ – ir vėl priglaudžia ausį jam prie burnos. Klausosi. Girdi jį. Jis kvėpuoja.

Nusiminusi ji sumurma: „Aš daugiau taip negaliu.“

Beviltiškai atsidususi, staiga pašoka ir garsiai pakartoja: „Aš daugiau taip negaliu...“ Ji prislėgta. „Nuo ryto iki vakaro be perstojo berti Dievo vardus, aš daugiau taip negaliu!“ Žengia kelis žingsnius link nuotraukos, bet nežiūri į ją. „Jau šešiolika dienų... – padvejoja. – Ne...“ Ir skaičiuoja drebančiais pirštais.

Sutrikusi apsigręžia, grįžta į savo vietą ir žvilgteli į atverstą Korano puslapį. Pasitikrina. „Šešiolika dienų... šiandien turiu kartoti šešioliktą Dievo vardą. *Al-Qahhâr*, Viešpats. Taip, tikrai, šešioliktas vardas... – ji susimąsto. – Šešiolika dienų! – atsitraukia. – Šešiolika dienų gyvenu tavo kvėpavimo ritmu, – supyksta. – Šešiolika dienų kvėpuoju kartu su tavimi, – įsmeigia akis į vyrą. – Aš kvėpuoju kaip tu, žiūrėk! – ji giliai įkvepia, paskui skausmingai iškvepia. Tuo pačiu ritmu kaip jis. – Net jei mano ranka neguli tau ant krūtinės, dabar galiu kvėpuoti kaip tu, – ji pasilenkia prie jo. – Ir net jei nesu šalia, kvėpuoju tuo pačiu ritmu kaip tu, – atsitraukia nuo jo. – Ar tu mane girdi?“ Ji pradeda šaukti: *Al-Qahhâr* ir vėl ima varstyti rožinį. Visą laik tuo pačiu ritmu. Paskui išeina iš kambario. Koridoriuje ir kitur girdėti, kaip ji kartoja:

Al-Qahhâr, Al-Qahhâr...

Al-Qahhâr... tolsta.

Al-Qahhâr... silpsta.

Al... beveik nutyla.

Nuslopsta visai.

Valandėlę tvyro tyla. Paskui *Al-Qahhâr* vėl pasigirsta palei langą, koridoriuje, už durų. Moteris grįžta į kambarį ir atsistoja prie vyro. Nesisėda. Kairė ranka nepaliaujamai varsto juodą rožinį. „Net galiu pasakyti, kad man nesant atsikvėpei trisdešimt tris kartus, – ji pritupia. – Net čia, dabar, kai tau kalbu, galiu skaičiuoti tavo atsikvėpimus, – ji pakelia rožinį ir laiko jį priešais padėrusias vyro akis. – Tai štai, nuo mano atėjimo tu atsikvėpei septynis kartus, – atsisėdusi ant kilimo kalba toliau: – Savo dienų aš nebeskirstau į valandas, valandų į minutes, minučių į sekundes... Diena man prilgsta devyniasdešimt devyniems rožiniams! – jos žvilgsnis sustoja ties nusitrynusia laikrodžio apyranke, juosiančia vyro riešą. – Net galiu tau pasakyti, kad lieka penki rožiniai, kol mula ims šaukti vidurdienio maldai ir chadžio skaitymui. – Pauzė. Ji skaičiuoja. – Per dvidešimtą rožinį į kaimynų duris pasibels vandens nešėjas. Kaip paprastai, durų jam atidaryti išeis dusliai kosinti sena kaimynė. Per trisdešimtą – gatve dviračiu pravažiuos berniukas, švilpaudamas „Laili, Laili, Laili, džan, džan, džan, tu sudaužei man širdį...“ melodiją, skirtą mūsų kaimyno dukteriai... –

ji nusijuokia. Juokas liūdnas. – O kai kalbėsiu septyniasdešimt antrą rožinį, tavęs aplankyti ateis tas kvailys mula ir, kaip visada, ims man priekaištauti, sakys, kad aš tavimi gerai nesirūpinau, neklausiau jo nurodymų, nesimeldžiau... Kitaip tu pasveiktum! – ji perbraukia delnu vyrui per ranką. – Bet tu liudytojas. Žinai, kad gyvenu tik dėl tavęs, šalia tavęs, su tavo alsavimu! – ji priekaištuoja: – Lengva pasakyti, kad reikia devyniasdešimt devynis kartus per dieną kartoti vieną iš devyniasdešimt devynių Dievo vardų... Ir tai daryti devyniasdešimt devynias dienas! Bet tas kvailys mula nežino, ką reiškia būti vienai su žmogumi, kuris... – ji neranda žodžio arba nedrįsta jo ištarti. – Būti vienai su dviem mažomis dukrelėmis!“ – prislopinusi balsą iškošia ji.

Ilga tyla. Trunkanti beveik penkis rožinius. Penkis rožinius, per kuriuos moteris sėdi atsirėmusi į sieną, užmerkusi akis. Iš stingulio ją pažadina šauksmas vidurdienio maldai. Pasiėmusi kilimėlį, išvynioja jį ir patiesia ant žemės. Tada pradeda melstis.